

Ключ до практичного завдання до уроку 2

1. Склади логічний ланцюжок «Причини виникнення держави»:

2. Визначте, у якому фрагменті тексту описується одна з причин виникнення держави, а саме потреба підтримати суспільний порядок, що забезпечується за допомогою загальнообов'язкових соціальних норм.

В)

3. Заповни пропуски у таблиці «Теорії походження держави»:

Назва теорії	Автори і прибічники теорії	Основні положення теорії
<i>Теологічна</i>	Аврелій Августин, Фома Аквінський	За теорією, держава - це результат «божественного промислу»; вона вічна, як і сам бог; государ наділяється церквою правом керувати людьми і покликаний виконувати волю божу на землі; люди повинні беззаперечно підкорятися волі государя. Дана теорія була покликана виправдати необмежену владу правителя та розглядалася як теорія захисту інтересів церкви.
<i>Патримоніальна</i>	Л. фон Галлер	У центрі теорії полягає ідея, що держава походить від права власника на землю (патримоніум). З права володіння землею влада автоматично поширюється на людей, що проживають на цій землі, за такий, приблизно, логіці: влада обмежена територією; хто знаходиться на цій території, повинен підкорятися владі; хто володіє територією, той здійснює владу.
<i>Патріархальна</i>	Конфуцій, Аристотель, Філмер, Михайловський	На думку авторів теорії, люди — істоти колективні, які прагнуть до взаємного спілкування, що приводить до виникнення сім'ї. В подальшому, розвиток і розростання сім'ї в результаті об'єднання людей і збільшення числа цих сімей призводять до утворення держави. Представники цієї доктрини спрощують процес походження держави, по суті справи, екстраполюють поняття «сім'я» на поняття «держава», а такі категорії, як «батько», «члени сім'ї», необгрунтовано ототожнюють відповідно з категоріями «володар», «піддані».
<i>Договірна</i>	Т. Гоббс, Дж. Локк, Ж.-Ж. Руссо	Теорія ґрунтується на ідеї походження держави в результаті угоди (договору) як акта розумної волі людей. Об'єднання людей в єдиний державний союз розглядається як природна вимога збереження людського роду і забезпечення справедливості, свободи і порядку.

		В основу теорії природного права покладено тезу про те, що державі передував природний стан людей.
<i>Економічна</i>	К. Маркс, Ф. Енгельс	Теорія виникнення держави як результату історичного прогресу, обумовленого економічними перетвореннями. Держава виникає внаслідок появи надлишкового продукту, приватної власності, яка призводить до майнової та соціальної нерівності, класового розшарування суспільства. Утворення держави пов'язано з необхідністю стримування пригніченого класу, його експлуатації.
<i>Іригаційна (гідравлічна)</i>	К. Віттфогель	Виникнення держави пояснюється необхідністю будівництва гігантських іригаційних споруд в аграрних районах Месопотамії, Єгипту, Індії, Китаю. Будівництво потужних іригаційних систем, об'ємні колективні роботи сприяли формуванню управлінського шару, централізованого управління. Ця теорія, застосовна до східних регіонів, не є типовою для всього світу.
<i>Органічна</i>	О. Конт, Г. Спенсер	Теорія виходить з того, що суспільство і держава є органічним цілим і функціонують за законами біології. На думку авторів теорії, держава розвивається аналогічно зародку тварини. Подібно тварині організму, соціальний організм росте, ускладнюється, розвивається. Велике значення має фактор боротьби за виживання: виживає найсильніший.